GAZETA KRAKOWSKA

Nro 80.

z KRAKOWA dnia 5 PAŹDZIERNIKA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

Z Warszawy d. 26 Września.

Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu.

Podaiąc do publiczney wiadomości Dekret Nayiaśnieyszego Pana z dnia 19/31 Sierpnia r. b. tak względem sprzedaży Dóbr Rządowych, jak niemniey względem udzielania pożyczek na Dobra prywatne, w osnowie iak następuie:

Z Bożey Łaski
MY MIKOŁAY I.
Cesarz Wszech Rossyi, Król Polski
i t. d. i t. d. i t. d.

Zważywszy, że urządzenie z dnia 8 Lutego 1820 r. upoważniaiące do wieczystego wydzierżawienia Dóbr Narodowych, przez przeciąg lat siedmiu nie przyniosło oczekiwanego owocu;

Zważywszy, że Artykuł 3 Prawa Seymowego z dnia 1/13 Czerwca 1825 r. upoważniaiący Komissyią Rządową Przychodów i Skarbu, do wniyścia do Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, dla zaciągnienia pożyczki hypoteczney na część Dóbr, iaką Rząd oznaczy, miał na celu ułatwienie onych sprzedaży, i który to cel z rozkazu wiekopomney pamięci Nayiaśnieyszego Poprzednika Naszego, oznaymionym został Seymowi w roku 1825 odbytemu, przez Ministra Przychodów i Skarbu;

Zważywszy, że Artykuł 96 rzeczonego Prawa przepisuie sposób postępowania Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego na przypadek przedaży Dóbr Narodowych, temuż Towarzystwu zastawionych; nadto pragnąc powiększyć kredyt Listów Zastawnych Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego przez wskazanie im nowego korzystnego użycia; podać sposobność zapłacenia długu publicznego, Artykułem 158 Ustawy Konstytucyyney, zaręczonego; pomnożyć środki pomocy dla właścicieli Ziemskich, oraz ustalić dochód z tychże Dóbr, w sposób, aby z tem większą łatwością można było zadość uczynić obowiązkom z Artykułów 13 i 157 teyże Ustawy wypływającym:

Na przedstawienie Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu i na rapport Rady Administracyyney:

Postanowiliśmy i stanowiemy co następuie:

Artykuł 1. Upoważniamy niniejszem Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu do wystawienia częściami Dóbr i Lasów Narodowych, i tak zwanych Koronnych, na sprzedaż przez publiczną licytacyią, a nawet i z wol-

ney ręki w braku konkurrencyi, ze wszelkiemi prawami i dochodami do nich przywiązanemi.

Wyymuią się z pod tego prawidła te Dobra i Lasy, którychbyśmy zatrzymanie uznali potrzebnem.

Art: 2. Przy ustanowieniu wartości Dóbr przedać się maiących, bądź przez licytacyią, bądź z wolney ręki, Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu weźmie za zasadę dochód wyrachowany ostatniemi anszlagami Rządowemi, sporządzonemi wedle zasad pod dniem 14 Sierpnia 1822 r, przepisanych, po odtrąceniu ciężarów do ziemi przywiązanych, jako to: podatków publicznych, dziesięcin i t. d., tudzież procentu czterech od sta od całkowitey pożyczki u Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, na też Dobra zaciągnioney.

Tym sposobem umnieyszony dochód podzielony zostanie na dwie równe części: z których iedna, iako kanon, co rok w dwóch równych półrocznych ratach opłacać się maiący, zamieszczoną bydź winna z klauzulą exekucyi Administracyyney w razie uchybienia któreykolwiek raty, w Dziale IV Xiąg wieczystych, zaraz po Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem; druga obrócona na kapitał na pięć od sta, z dodaniem do niey części pożyczki od Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego na też Dobra zaciągnioney, a przez Rząd iuż w ratach upłynionych umorzoney, stanowić będzie praetium fisci do wolney konkurrencyi in plus.

Drugą tę część nabywaiący przed wniyściem w possessyią Dóbr zaliczyć będzie obowiązany w Listach Zastawnych podług nominalney ich wartości lub w gotowiznie, lub nakoniec w innych papierach publicznych, osobnemi postanowieniami wskazać się maiących.

Art: 3. Kontrakty kupna i przedaży między Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu, a nabywcami z publiczney licytacyi zawarte, przedstawione będą do zatwierdzenia Radzie Administracyyney;

Kontrakty zaś z wolney ręki zawierane, do zatwierdzenia Naszego, przez też Radę.

Art: 4. Po uzyskaniu zatwierdzenia, Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu wszelkie z prawa wynikaiące formalności, dla przepisania tytułu dziedzictwa na nabywcę, i ubezpieczenia ciężarów do Dóbr przywiązanych, dopełni, tudzież zniesie się z Dyrekcyią Główną Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego, dla uskutecznienia segregacyi pożyczki u tegoż Towarzystwa, gdzieby to przy cząstkowey sprzedaży Dóbr miało mieysce.

Art: 5. Kommissyia Rządowa Przychodów i Skarbu upoważnioną zostaie do wypożyczania na Dobra Ziemskie prywatne, u Towarzystwa Ogniowego zabezpieczone, Listów Zastawnych, tak ze sprzedaży Dóbr otrzymanych, iako i sposobem pożyczki u Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego zaciągnionych.

Pożyczki te udzielane bydź maią na 5 od sta rocznie, w dwóch równych półrocznych terminach opłacać się maiące, z klauzulą pod exekucyią Administracyyną w razie uchybienia któreykolwiek raty. — Wpisane bydź winny w Tytule IV Xiąg wieczystych, na naypierwszey hypotece, albo zaraz po Towarzystwie Kredytowem Ziemskiem, i w żadnym przypadku przenosić nie mogą pierwszey połowy wartości tych Dóbr, ustanowioney podług zasad do wyrachowania intraty z Dóbr Narodowych pod dniem 14 Sierpnia 1822 roku przepisanych.

Art: 6. Tak Kanon do Dóbr przez Rząd sprzedanych przywiązany, iako i procenta od summ przez Skarb na Dobra prywatne wy-

pożyczonych, przy rozdzielaniu tych Dóbr, stosunkowo rozdzielonemi także bydź mogą.

Niemniey też przeniesionemi bydź mogą z iednych Dóbr na drugie, w części lub w całości, podług zasad Artykułem poprzednim wskazanych.

Nakoniec, długi przez prywatnych od Rządu w Listach Zastawnych zaciągnięte, spłacone bydź mogą, bądź w całości, bądź cząstkowo, bądź przez umorzenie, które dłużnik może sam ustanowić w stosunku iednego, dwóch, trzech lub więcey od sta nad procent prawny.

Co się zaś tyczy Kanonu do Skarbu przez nabywcę Dóbr Rządowych wnosić się powinnego: takowy podobnież będzie do spłacenia w całości lub częściami, przez zaliczenie summy, od którey procent prawny dnia, w którym takowa płaconą zostanie, wynosiłby ilość spłaconego Kanonu, a ieśliby nabywca Dóbr przekładał spłacenie Kanonu przez stopniową amortyzacyią, natenczas procent prawny w dniu, od którego zacznie się amortyzacyia stopniowa, będzie służyć za zasadę aż do ostatecznego Kanonu umorzenia.

Wybór środka: spłacenia lub amortyzacyi, zależeć będzie zupełnie od dłużnika lub nabywcy, i tem samem będzie obowiązującym dla Skarbu, któren z swoiey strony nie będzie miał prawa żądać zapłaty kapitału bez zgodzenia się na to dłużnika.

Art: 7. W żadnym przypadku, kapitały ze sprzedaży Dóbr Narodowych, bądź w Listach Zastawnych, bądź w innych papierach w opłacie dozwolonych, bądź nakoniec w gotowiźnie, otrzymane, nie będą mogły bydź użyte na opędzenie wydatków zwyczaynych budżetowych.

Art: 8. Powody, które skłoniły Kommissyią Rządową Przychodów i Skarbu do podania środków ninieyszym Dekretem upoważnionych, tudzież rezultata, iakie wynikną w skutek rozporządzeń nim obiętych, będą przedstawione przez tęż Kommissyią w dorocznem zdaniu sprawy przez nią, na mocy Artykułu 53 Statutu Organicznego Rady Stanu, składanych, a to celem zakommunikowania takowych Seymowi.

Art: 9. Wykonanie ninieyszego postanowienia, które w Dzienniku Praw ma bydź zamieszczonem, Kommissyom Rządowym w czem do którey należy, polecamy.

Dan w Oddessie dnia $\frac{1}{1}\frac{2}{4}$ Sierpnia roku Pańskiego 1828, a panowania Naszego 3.

(podpisano) MIKOŁAY.

Minister Prezyduiący w Komm: Rząd: Przych: i Skarbu
(podpisano) X. X. *Drucki-Lubecki.*

przez Cesarza i Króla.
Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem:
Minister Sekretarz Stanu:
(podpisano) Stefan Hr. *Grabowski.*

Zgodno z Oryginałem:
Radca Sekretarz Stanu, Jenerał Dywizyi:
(podpisano) *Kossecki.*

1. Zawiadomia interessowanych, iż nim rozwinięcie powyższego Dekretu nastąpi, i stopniowo ogłoszone zostaną Dobra do sprzedaży przeznaczone, osoby któreby sobie życzyły iakie realności prędzey zakupić, mogą się każdego czasu wprost do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu na piśmie zgłosić i wymienić Dobra, które nabyć żądaią.

2. Wzywa tych posiadaczy Dóbr prywatnych, którzy iuż pożyczkę wieczystą z zastrzeżeniem tylko możności przeniesienia iey na inne Dobra od Skarbu zaciągnęli, ażeby w formie podań do Kommissyi Rządowey Przychodów i Skarbu uczynić się maiących,

)2(

składali deklaracyią, czyliz zapewnioney Dekretem powyższym możności spłacenia długu Skarbowego, chcą korzystać.

W Warszawie dnia 23 Września 1828 r.
Z polecenia Ministra Prezyduiącego,
Radca Stanu: *Plater.*
Sekretarz Jeneralny,
Miniewski.

Kurs Listów Zastawnych.
Towarzystwa Kredytowego Ziemskiego.

Za Sto złotych w Listach Zastawnych

Żądano	zł: 87	gr.	15
Płacono	— 87	—	$7\frac{1}{2}$

W Warszawie dnia 26 Września 1828 roku.
Schaber S. G.

Z Petersburga d. 25 Sierpnia D. K.

Dziennik Petersburgski umieścił z Dzienników Paryzkich artykuł pod napisem Bulletyn Turecki. Uważano w ogłoszonych dotychczas bulletynach Rossyyskich otwartość, do iakiey w pismach tego rodzaiu nie byliśmy przywykli. Udzielamy o tych samych wypadkach bulletyn Turecki; w nim to przebiia się cała przesada wschodnia.

Bulletyn Turecki.

Naypierwsza radosna wiadomość z główney kwatery Tureckiey, nadeszła do Stambułu dnia 12 Lipca. Podług tego pisma, Rossyianie uderzywszy dnia 7 na stanowisko Hadszi Oglu Bazardzik między Szumlą i Warną, mieli bydź odparci, po bitwie, która trwała do nocy i zostawili na poboiowisku 1500 trupów. Nazaiutrz uderzyli znowu, i Turcy, szczególniey z regularnego woyska pod dowództwem Haliba Baszy, mieli ieszcze raz odeprzeć Rossyian, zabić im mnóstwo ludzi i zabrać 6 dział. Tegoż samego dnia, miała zayść iedna z nayzaciętszych potyczek na lewym brzegu Dunaiu pod Mołdawą, a to między korpusem Tureckim, który zaymował stanowisko wprost Widdyna i 15stotysięcznym korpusem Rossyyskim, który miał 20 dział. Po pięciogodzinney krwawey bitwie ostatni korpus miał mieć dwieście ludzi zabitych i ranuych, a zmuszony cofnąć się, ścigany był aż na ziemię Wołoską, iak mówią, do Czoroi.

Dnia 10 Lipca, znaczny oddział iazdy Rossyyskiey, z 4000 ludzi złożony, wraz z 4 do 5 tysięcy piechoty, miał przegrać w okolicy Bazardziku pod T szli Tepę w rozprawie z Ali Baszą. Rossyianie mieli stracić 600 kawalerzystów, a nadto miano im zabrać wielu ieńców, między któremi znaydował się officer ze Sztabu głównego. Ale należy tu uczynić uwagę, że między 10 i 15 Lipca miały zayść inne bitwy, których wypadek wcale był dla Turków różny., albowiem w doniesieniach urzędowych znayduie się przerwa, a przednia straż Rossyyska po kilku przed warownią Warną stoczonych utarczkach miała zaiąć stanowiska w bliskości tey warowni, ale po przybyciu Kapitana Baszy ze znacznym pisiłkiem odparto Rossyian, którym w tey potyczce wzięto do niewoli Pułkownika z ważnemi papierami.

Duia 25 Lipca przybyło kilku Tatarów z główney kwatery Husseina Baszy w Szumli; przywieźli oni nowe wiadomości zwycięzkie. Ile z nich wiadomo, przybliżyć się mieli Rossyianie dnia 20go Lipca o półtory mili do Warny i ze znaczną siłą postanowili uderzyć na Kapitana Baszę, ale po dwunastogodzinney bitwie, odparto ich ze znaczną stratą. Izzet Mehmed Basza gotował się do uderzenia na nieprzyiaciela w iego stanowisku, ale nieprzyiaciel opuścił ie w nocy i cofnął się o milę. Gdy to się działo, tymczasem dywizyia flotty Rossyyskiey usiłowała wysadzić woysko pod Warną, ale nie do-

zwoliły iey tego bateryie Tureckie, które kilka statków przewozowych znacznie uszkodziły. Równie nieszczęśliwi byli Rossyianie nazaiutrz pod Szumlą; odparci mieli stracić 2000 ludzi i mnòstwo niewolnika.

Taki iest text bulletynów, biegaiących w ręku mieszkańców Stambułu; pospólstwo dotychczas nie troszczące się o bieg woyny, zgromadza się, aby słyszeć, iak mu ie czyta Iman, lub osoba do tego przez Muftego i duchowieństwo iego wyznaczona.

Powszechna Gazeta, z ktòrey niektóre inne pisma Niemieckie i Francuzkie bulletyn ten wyięły, zdaie się, iak gdyby samą mało wierzyła tym doniesieniom, kiedy ich udzieliła czytelnikom z taką ostrożnością. Dalszy ciąg bulletynu w niey również umieszczony z tey samey daty dnia 26 Lipca, nie zataia trudnego położenia Dywanu i obawy iego o spokoyność stolicy. Taż sama Gazeta doniosłszy, że Reis-Effendi od dni trzech nie udzielił żadnych wiadomości, chociaż z Szumli codziennie miewa gońców, dodaie: " że dotychczas nie ogłoszono na rogu pałacu żadnego bulletynu, co w dawnieyszych woynach było zwyczaiem.,, Oto iest artykuł tey Gazety:

" Pomyślne rapporta przysłane od Husseina z obozu pod Szumlą, i którym Muzułmanie, iakkolwiek one fałszywe bydź mogą, z wielką wierzą radością, udzielił Reis-Effendi Dragomanom rozmaitych legacyy. Dołączył do nich szczegóły, z których to przynaymniey wynika, że Turcy biią się z wielkim męztwem, i że bronią każdey piędzi ziemi, pomimo, że maią do czynienia w obozie własnym z rozmaitemi niewygodami. Nayważnieyszym wypadkiem miała bydź bitwa dnia 20 Lipca pod Warną stoczona, która trwała godzin 12, i w którey Rossyianie stracić mieli 2000 ludzi. Inna rozprawa przednich straży nazaiutrz pod Szumlą, miała również zakończyć się ze stratą Rossyian. Turcy mieli nawet zacząć działać pod Widdynem i Giurgiewo &c. Te wiadomości śpiesznie się rozeszły, a ponieważ ze wszystkich faktów wnosić można, że Rossyianie myślą głównie uderzyć na Szumlę, naturalną iest rzeczą, iż dalszych doniesień oczekuiemy niecierpliwie i ciekawie. Ale od 3ch dni Reis-Effendi nie udzielił nic nowego, chociaż codziennie przybywaią do niego gońce z Szumli. Nie było ieszcze bulletynu na rogu pałacu, iak dawniey bywało. Z resztą te wiadomości powiększyły czynność w uzbraianiu się stolicy i iuż 100 obwodów mieyskich są gotowe do wyruszenia na woynę za pierwszym znakiem. Mniemaią iednak, że Szumla się utrzyma, i że tego roku Stambuł iest bezpieczny.,,

Z *Odessy d. 5 Września (17 Sierpnia.)*

Dziennik tuteyszy zawiera, co następuie:

Fregata la Flore zawinęła do naszey przystani w nocy z dnia 2 b. m. Z Warny przybyła tu w czterdziestu godzinach. Na pokładzie tego okrętu znayduie się Jenerał Adjutant Xiążę Menżyków; z naywiększą radością donosiemy, że iest zdrów o ile spodziewać się można, po ranie odniesioney. Jeszcze czas nieiaki niedozwili mu ożywiać woysk naszych swemi dobremi rozporządzeniami. Ta fregata wyszła pod żagle 3go rano do Mikołaiewa, gdzie Xiążę Menżyków zamierza zostawać dopòki nie wyzdrowieie.

Wiadomości od Armii Czynney Rossyyskiey.

Na pokładzie okrętu Paryż dnia 29 Sierpnia.

Poruszenia pod Szumlą dnia 26 Sierpnia.

Od ostatniey daty z pod Szumli, to iest dnia 17 Sierpnia nic ważnego tamże nie za-

szło. Codziennie dawał się uczuwać większy brak furażów, i nasi furażerowie zmuszeni byli szukać ich o 20 do 25 wiorst. Ta wielka niedogodność będzie przyczyną, iż woysko nasze opuści pozycyią, którą zaymuie. Główna kwatera drugiey armii przeniesie się do Jeni-Bazar, na punkt, gdzie iuż poszły pociągi i szpitale. Podobieństwem iest, iż poruszenie to wykonane będzie dnia 29go i 31go.

Działanie pod Warną dnia 29 Sierpnia.

Co dzień postępuią roboty oblężnicze pod Warną.

Bateryie nasze utrzymuią znaczny ogień, i zmusiły iuż do milczenia cztery nieprzyiacielskie bastyiony, które przedstawiaią tylko kupę gruzów. Zaledwie kilka moździerzy ustawionych za fortyfikacyiami miasta, rzucaią niekiedy bomby, lecz te nieprzeszkadzaią bynaymniey naszym robotom. Nadto okręty liniiowe posełane przez flottę z kolei pod twierdzę daią do niey silnie ognia. Wszystko zapowiada prędki i szczęśliwy koniec tego oblężenia.

Cesarz Jmć odprawił w dniu 28 przegląd, 2giey, 3ciey i 4tey brygady gwardyi pieszey i artyleryi i był zadowolony tak ich wyborną postawą po tak długim i utrudzaiącym pochodzie, iako też zapałem, ktory ie ożywia. Od Petersburga do Kowarny gwardyie te nie miały prócz zwyczaynego tylko dzień ied n spoczynku.

Porządek panuiący na flocie morza Czarnego, i sposób w iaki wykonywa pod okiem Cesarza Jmci wszystkie poruszenia, które iey są przepisane, zasługuie zupełnie na wysokie upodobanie Cesarza Jmci.

Brygada strzelców pieszych gwardyi, wychodzi dzisiay dla wspierania na lewym brzegu jeziora Dewno oddziału, który odebrał rozkaz odciąć osadzie Warny drogę wiodącą do Burgas.

Wczoray dnia 28, korpus czterechtysięczny Turków, uderzył na Pawodi gdzie się znayduie Jenerał Porucznik Xiążę Madatow. Nieprzyiaciel został ze stratą odparty i Xiążę Madatow poszedł dzisiay za nim w pogoń.

Nigdy bardziey niesłużyło zdrowie Cesarzowi Jmci iak teraz. Każdego ranku Cesarz Jmć przybywa do obozu pod Warną, rozpoznaie prace oblężnicze i powraca na pokład okrętu Paryż, gdzie się znayduie tymczasowie iego główna kwatera.

Z Paryża d. 19 Września.

Krôl przybył dnia 15 b. m. o godzinie 2giey z południa z Luneville do Nancy, gdzie wiechał konno przez tryumfalną bramę. W pierwszem mieście przyiął przybyłego tam na iego powitanie w imieniu Monarchy swoiego Jenerała Pruskiego iazdy Borstel i zaprosił go na obroty jazdy Francuzkiey. Dnia 16 o godzinie 3ciey z południa opuścił J. K. M. Nancy i przybył do Toul, a nazaiutrz do Troyes.

Xiężna Berry opuściwszy dnia 11 Września o godzinie 8 zrana St. Sauveur przybyła o godzinie 5tey w wieczór do Bagnares, gdzie dotąd bawi.

List Don Miguela, w którym usiłuie usprawiedliwić swoie wstąpienie na tron, i który P. da Ponte oddać miał naszemu rządowi, nie został przyięty, ponieważ Francyia nie zostaie z rzeczonym Xięciem w stosunkach dyplomatycznych.

List z Navarino pod dniem 29 Sierpnia donosi co następuie: Wyprawa pod Jenerałem Maison przybywa i bierze kierunek ku Koren, podług doniesienia Admirała de Rigny, który tamże się udał. Zdaie się, że ten Admirał powróci potem do Francyi. Egipska flotta, która zabrać ma woyska pod Ibrahimem Baszą, już się pokazuie i zawinie w

krótce do Navarino. — List z Zante pod dniem 30 Sierpnia wyraża: Wiemy, że Egipcyianie odciągną, ale twierdze pozostaną w ręku Turków. Mimo ścisłego zamknięcia Ibrahim otrzymał wszelako z Saloniki i Prewesy żywność, którey mu nawet Grecy dla zysku dostarczali, i zdaie się, że między Egipcyanami i Grekami zawarty został rozeym.

"Liberalne tuteysze pisma (wyraża Gazeta Francyi) obwiniaią Ministeryum Wellingtońskie o nieczynność, a wszelako winniśmy dyplomatyce Angielskiey, że bez krwi rozlewu i kosztów wyrobiła ustąpienie woysk Egipskich z Morei.,,

Trzecia wyprawa, która w przyszłym tygodniu popłynąć ma z Tulonu do Morei, zdaie się bydź znacznieyszą od obu poprzedzaiących.

Z Tulonu donoszą pod dniem 11 b. m. że w Smirnie panuie nayzupełnieysza spokoyność, wszelako lękaią się zaburzeń skoro nadeydzie wiadomość o przybyciu do Grecyi wyprawy Francuzkiey. Przeto krążąca przed tem miastem fregata Fleur-de-Lys odebrała rozkaz zbliżenia się do niego, dla dania pomocy cudzoziemcom, ieśliby iey potrzebowali.

Jenerał Hr. Andreossy umarł w Montauban w 67 1/2 roku życia.

Przybył tu znany Poeta, Pan Lamartine.

W nocy dnia 15 b. m. przybył do naszego Ministeryum nadzwyczayny goniec, którego P. Mortemart z Odessy wyprawił. — Xiążę Liewen, syn posła Rossyyskiego w Londynie, przybył tu dnia 13 i zrana udał się w dalszą drogę do Madrytu.

Pułkownik Fabvier iest tu wkrótce oczekiwany.

Podług doniesień z Buenos-Ayres pod dniem 26 Lipca nadzieia pokoiu nabiera coraz więcey pewności. Jenerałowie Guido i Barbacena udać się mieli za kilka dni do Rio-Janeiro.

Z Madrytu d. 8 Września.

Królowi, gdy na przeiażdzkę wyiedzie, narzucaią pełno prośb do powozu, tak iż wczoray nakazał, aby na iego przeiażdzki przykołowano zamknięty powóz. Niedawno wrzucono ich do powozu Królewskiego przeszło 2000, a naywięcey o wsparcie.

Kapituła katedralna w Tuy w Galicyi żąda dziesięciny od rybołostwa. Gdy Dyrektor jeneralny spraw morskich, P. Villavicencio, sprzeciwił się temu maiąc wzgląd na ubostwo rybaków, przeto został przez rzeczoną kapitułę przed Ministrem sprawiedliwości oskarżony.

Dwie znaczne bandy rokoszanów w Walencyi dowodzone są: pierwsza przez nieiakiego Barras Clemente, dawniey officera inwalidów, a druga przez skazanego na galery, nazwiskiem Crnels.

Zabronienie wydawania w Bajonie Gazety Hiszpańskiey przez X. Minano, zdaie się, iż na żądanie Ministra sprawiedliwości nastąpiło, który obawiał się, aby przeciw niemu nie pisała.

Z Lizbony d. 8 Września.

Wyspa Madeira, ostatni opor przeciw przywłaszczeniu Don Miguela, poddała się dnia 24 Sierpnia wyprawie, która tam dnia 9 tegoż miesiące posłaną została. Ważną tę wiadomość, która Miguelistów nadzwyczayną rodością napełniła, przywiózł tu pocztowy statek, który w 9 dniach przybył. Wyprawa przybyła dnia 18 przed wyspę Madeirę. Dowodca iey posłał zaraz okręt, dla uwiadomienia Gubernatora o swoim przybyciu i zleceniu obięcia tey wyspy. Gubernator Val-

dez odpowiedział, iż za dwa lub trzy dni obiawi swoie postanowienie. Tymczasem zbliżyła się część eskadry do wyspy, dla rozpoznania przygotowań do obrony. Woyska wyprawy wysiadły w Machio, mieyscu o 3 mile od Funchal leżącego i bez żadney obrony zostaiącego. Postąpiły bez naymnieyszego oporu aż do środka wyspy, i lubo za ich zbliżeniem się zabierano się do obrony w Funchal, krótko to iednak trwało. Valdez kazał tylko raz z dział wystrzelić, przyczem ieden tylko żołnierz zginął i ieden tylko był raniony! Gdy Valdez udał się na fregatę Angielską, poddali się mieszkańcy Madeiry dowódcy eskadry, przy okrzyku: niech żyie Don Miguel, nasz potężny Król! Valdez, który towarzyszy kilkunastu znakomitszych mieszkańców Funchalu, uda się zapewne do Anglii.

Z powodu wzięcia Madeiry nastąpić tu miały trzech dniowe uroczystości; ale na wiadomość o przybyciu Królowey Donna Maryi do Gibraltaru, cofnione zostały.

Gazeta Rządowa donosi, że także wyspa Porte-Santo (niedaleko Madeiry) uznała dnia 17 Sierpnia Don Miguela za Króla.

Nakoniec wczoray Anglicy Doyle i Joung uwolnionemi zostali i zaraz do Anglii odpłynęli.

Konfiskaty ciągle ieszcze zachodzą. Jak słychać w Porto skazała kommissyia badaiąca 18 osób na śmierć.

Tak brzegi Tagu, iako też zamki Belem i S. Juliao stawiane są w stanie obrony, i więźnie stanu maią bydź z ostatniego zamku do twierdzy Casael, o 5 mil od Lizbony, przewiezionemi. Względem tych uzbraiań zachodzą różne domysły: albo obawiaią się Brazyliyskiey eskadry, albo też chcą nasze brzegi przeciw korsarzom zabezpieczyć.

Xiążę Gadawal miał złożyć urząd Prezesa rady i prosić o pozwolenie wyiechania na podróż. Margr. Belles, pierwszy Szambelan Don Miguela, miał wpaść w niełaskę. Mąż ten był niedawno wysoce ceniony i popierał plany Don Miguela.

Z rozkazu Don Miguela zbierane bydź maią w powiecie Porto składki, dla wynagrodzenia zaborów, które fakcyia w Porto poczyniła.

W prowincyiach północnych pokazały się bandy kostytucyionistów.

Oprócz stronnictw Don Pedro i Don Miguela, pokazało się ieszcze trzecie Xiężny Beiry, Donna Maryi Teressy, którey zamysłem bydź ma swoiego syna, Don Sebastiana, zaślubić z młodą Królową Donna Maryia. Królowa matka i Margr. Chaves sprzyiać maią temu planowi.

Rozchodzi się wieść, że tu wkrótce przybędzie były Marszałek woysk Portugalskich, Lord Beresford.

Przybyły tu przed kilku dniami bryg Marokański, bawi ciągle i iak słychać żąda wyliczenia 240,000 franków, które korona Portugalska obowiązała się wypłacać Cesarzowi Marokańskiemu za każdą zmianą rządu. Przywiózł oprócz tego wiele Afrykańskich płodów, które bez opłaty cła sprzedawane są po ulicach Lizbony.

Od brzegów niższey Elby d. 22 Września.

W Amsterdamie i Hamburgu ciągle pożądaną iest pszenica; owies znayduie także w Amsterdamie pokup. Co tylko nadeszło do Hamburga pszenicy wysłaną zaraz została do Francyi i Anglii. Nawiększy dowóz był od niższey Elby, od wyższey nie wiele. Zyto utrzymuie się ciągle w wysokiey cenie.

Cesarsko-Rossyyski Poseł przy Dworze Szwedzkim, który podczas ostatniego bawienia N. Króla Jmci Szwedzkiego w zamku Rosenberg tamże zaproszony został, złożył J. K. Mci pismo od N. Cesarza Jmci Mikołaia w nayuprzeymieyszych wyrazach.. — Seym Szwedzki zwołany iest na 4ty Listopada do Sztokolmu.

DODATEK
DO N^ro 80.
GAZETY KRAKOWSKIEY

z KRAKOWA dnia 5 PAŹDZIERNIKA 1828 ROKU w NIEDZIELĘ.

OBSERWACYIE METEOROLOGICZNE.

Barometr dla lepszego porownania zredukowany na O° Reaumira.

Dzień godzina	Barometr z reduk: na O° R.	Therm: czyli stop: zim i ciepła	Higrometr	Wiatr	Stan Atmosf:	UWAGI.
Wrześ:	cali lin:	stopnie	stop:			
god: 7	27 4, 233	+10. 8	90	Zachodni słaby	Chmury	
12	„ 4, 529	+15. 8	75	„ „	„ „	
30. 3	„ 4, 460	+16. 4	72	„ średni	Pogoda z Chmur:	
9	„ 5, 159	+11. 7	87	żaden	Pochmurno	
Paz: 7	27 5, 030	+11. 3	87	Zachodni słaby	Pogoda z chmur:	
12	„ 5, 463	+17. 8	67	„ średni	„ „	
1. 3	„ 5, 297	+18. 4	68	„ słaby	„ „	
9	„ 4, 908	+12. 6	84	Wschodni słaby	„ „	
7	27 4, 982	+10. 9	91	Połnocny słaby	Chmury	
2. 12	„ 5, 144	+17. 3	73	„ „	Pogoda z chmur:	
3	„ 4, 901	+18. 0	72	„ „	„ „	
9	„ 5, 450	+12. 5	89	Zachodni słaby	„ „	błyskawica i grzmot.
7	27 6, 054	+10. 6	94	Połud: Ws. słaby	Pochmurno	Deszcz.
3. 12	„ 6, 039	+14. 1	84	„ „	„ „	
3	„ 5, 769	+15. 7	83	„ „	„ „	Deszcz.
2	„ 5, 96[illegible]	+11. 5	93	Połnocny słaby	„ „	błyskawica i grzmot

J. *Steczkowski*, Z. A. O.

WIADOMOŚCI OD ARMII CZYNNEY

z Azyi Mnieyszey

dnia 14/26 *Sierpnia* 1828 *r.*

Hrabia Paszkiewicz, tak jak to był donióśł w ostatnim rapporcie, istotnie uderzył w dniu 12/24 Sierpnia na armiią Turecką zgromadzoną przy murach Akhalzik, pod dowództwem Mehmeda-Kios Baszy i Mustafy Baszy. Armiia ta wzmocniona garnizonem, który zdołał się z nią połączyć, w

chwili, gdy Jenerał Paszkiewicz miał rozpoczynać bitwę, składała się z 30,000 ludzi, i stała w czterech oszańcowanych obozach. Woyska nasze zdobyły ie siłą po zaciętey walce, która od świtu aż do samey nocy trwała. — Jedenaście chorągwi, dziesięć armat, cała ammunicyia i wszystkie magazyny nieprzyiacielskie wpadły w moc naszą. Turcy poszli w zupełną rozsypkę, a ścigani przeszło o 30 wiorst od pola bitwy, rozpierzchnęli się po lasach dotykaiących do drogi Ardogańskiey. — Pięć tysięcy piechoty z Mehmedem-Kios Baszą, rannym w nogę, potrafiło schronić się do fortecy Akhalzik.

Zwycięztwo to stanowcze opłacił życiem waleczny Jenerał Major Korolkow. — Poległ w chwili, gdy na czele bataliionu pułku 42go strzelców, rzucił się na szańce nieprzyiacielskie. — Prócz tego straciliśmy 80 ludzi zabitych; 400 zostało ranionych.

Z Gibraltaru d. 4 Września.

Onegday przybyła tu młoda Królowa Portugalska, Donna Marya da Gloria, na Brazyliyskiey fregacie Imperatriz w 59 dni z Rio-Janeiro. Towarzyszącego iey Viceadmirała Hr. Souzel bardzo zadziwiły doniesienia o teraźnieyszym stanie Portugalii. Dawniey zamierzona była podróż do Wiednia, ale późniey postanowiono zawieść Królową do Anglii. Przybyła razem korweta Donna Franciska powróciła zaraz z doniesieniami do Rio-Janeiro, a iedna łódź wysłana została do Anglii, druga do Rzymu. Oprócz tego przybyli tu Margr. Barbacena i Don Jose, brat Hr. da Ponte (Posła Don Miguela w Paryżu). Orszak Królowey składa się z 30 Niemców i 28 innych osób, pomiędzy którémi znayduie się kilkanaście Dam dworskich. Słychać, iż Królowa iutro do Falmutu odpłynie.

Dowodca woysk Francuzkich w Andaluzyi, Jenerał-Porucznik Vicehrabia Gudin, odebrał dnia 1 b. m. rozkaz, aby był do drogi gotowy, dla odpłynienia na przybydź maiących w tym dniu okrętach do Francyi.

Z Londynu d. 12 Września.

Rzecz względem admiralicyi, o którey różne rozchodziły się wieści, załatwioną nakoniec została. Lord Melville obeymie urząd po Xciu Klarencyi, a kollegium admiralicyi składać się będzie iak dawniey z pierwszego i czterech innych Lordów. Lord Ellenborough obeymuie po Lordzie Melville prezydencyią kontroli Wschodnio-Indyyskiey.

N. Król Jmość, który przed kilku dniami był zasłabł, przyszedł już do zdrowia.

Stoiąca w iednym z naszych portów eskadra Rossyyska pod Komodorem Butachów, odpłynęła dnia 4go b. m. rano na morze Srodziemne. Postępowanie officerów i maytków, równie iak grzeczne przyymowanie Anglików, którzy te okręty odwiedzali iest bardzo chwalone. Rossyyski admiralski okręt Fer Champanoise, który burza od tey eskadry oderwała, przybył szczęśliwie dnia 20 Sierpnia do Gibraltaru i tam dotąd stoi.

W Plimut i okolicach iego znayduie się teraz do 1000 Portugalskich patryiotów, których postępowanie wcale iest chwalebne. Cierpią wielki niedostatek, lubo wsparł ich Brazyliyski Vicekonsul P. Fox. Zamiarem ich zdaie się bydź popłynienie do Rio-Janeiro. — Parowy statek Echo w drodze z Gibraltaru do Kadyxu napotkał ieszcze trzy statki z takiemiż wychodniami do Anglii płynące.

Doniesienia z Rio-Janeiro dochodzą do

18 Lipca. Tameczna Gazeta Dworska zawiera pod dniem 8 Lipca następuiący wyrok:

"Dowiedziawszy się J. C. Mość o zaszłych w Porto zdarzeniach, i chcąc ie utkwić w pamięci Wysokiey swey Córki, iakoteż okazać wdzięczność tamecznym iey poddanym i utrzymać nienaruszenie prawa i konstytucyią Monarchii Portugalskiey, raczył rozkazać, aby Królowa Jmość Portugalska podczas swey podróży do Dworu Wiedeńskiego nosiła tytuł Xiężney Portu.,,

Dnia 4go Lipca o godzinie 5 zpołudnia odprowadził N. Cesarz Jmość Brazylii swą córkę Królową Portugalską Donna Marya II na fregatę Imperatriz, i pozostał tam przez całą noc. Dnia 5go równo ze świtem podniosła fregata, wraz z korwetą Donna Francisca, kotwice i odpłynęła do Liworna. Cesarz odprowadził córkę aż za port, gdzie ią pożegnał. Aż do Ekwatora odprowadzi Królową liniiowy Angielski okręt Ganges pod Admirałem Otway. Słychać, iż fregata podczas podróży wstąpi do Madeiry lub Gibraltaru, dla odebrania w iednem z tych mieysc dalszych instrukcyy od Margr. Barbaceny.

Podług doniesień z Porto siedem osmych części północney Portugalii iest za Don Pedro.

W Lizbonie mówią o następuiących propozycyiach, które rząd Angielski uczynić miał Don Miguelowi: 1) Przywrócenie wszystkiego na stopień, iak było w Lutym, to iest zaprowadzenie napowrót konstytucyi; 2) zaślubienia się z Królową Donna Maryią i wspólnie z nią panowania; 3) odstąpienia Brazylii, wysp Kaperdyyskich i innych posiadłości w Azyi i Afryce, wyiąwszy Madeirę i wyspy Azorskie. Podług taynego artykułu, iak dodaią, Anglii oddana bydź ma Goa z przyległościami.' Na to miał Don Miguel oświadczyć, iż woli raczey Królestwo utracić, niżeli konstytucyią chociażby tylko z nazwiska przywrócić.

Okręt Moro-Castle przybył tu z Rio-Janeiro z 312 Irlandczykami, którzy tam w roku zeszłym popłynęli i do ostatnich zaburzeń należeli. 1200 ma wkrótce za niemi przybydź, a około 450 pragnie w Rio-Janeiro pozostać, i oto iest cała reszta z przeszło 3000, którzy się tam z Irlandyi udali. Poseł Angielski zasilił ich na drogę, a rząd Brazyliyski płaci koszta podróży do Anglii.

Listy z Potosi donoszą, iż woyska Rzeczypospolitey Boliwii zbuntowały się w Chuquisaca dnia 18 Kwietnia. Prezydent Jenerał Sucre staraiąc się bunt przytłumić, został ciężko raniony i poymany. Dnia 22go Gubernator Potosi uderzył na buntowników, wyparł z miasta i Jenerała Sucre uwolnił, przyczem 40 ludzi zginęło. Buntownicy, którzy maią znaczną liczbę stronników, cofnęli się do Laguma.

Na ostatnim targu tuteyszym wielki był pokup na pszenicę tak Angielską, iako też zagraniczną. Płacono kwarter (półtrzecia korca Polskiego) po 50 do 80 szylingów, a ku końcowi nawet o 2 szylingi drożey (szyling Złp. 2.)

Od granic Tureckich d. 14 Września.

Do naynowszych urządzeń względem obrony Stambułu, należy między innemi, że wszystkie woyska znayduiące się w zamkach Dardanelskich do stolicy powołane zostały, tak iż ta ciaśnina zostaie teraz bez obrony. Kuryer Smirneński i Gazeta powszechna do-

noszą, iż flotta Rossyyska zamykać będzie Dardanelle.

Przygotowania do wyiazdu Sułtana do woyska są iuż poczynione, i za pierwszą wiadomością, że udało się Rossyianom przeyść Bałkan, pośpieszy na obięcie osobiście dowodztwa nad woyskiem. Żołnierze Tureccy którzy w początkach nie okazywali wielkiego zapału do woyny, są teraz ochotnieysi: pochód Wielkiego Wezyra do Daud-Basza podobny był do processyi religiyney, gdyż Mufty trzymaiąc w prawey ręce miecz, a w lewey Koran, iechał przed woyskami zdaiąc się pokazywać im drogę do chwały. Siła morska Turecka, która pod Navarino zniszczoną została, iest poniekąd odnowioną. 7 fregat i 3 brygi stoią w gotowości do udania się na Czarne morze, dla oswobodzenia zamkniętych przez Rossyian portów, lub przynaymniey niedopuszczenia im posiłków i żywności. W takich okolicznościach ani Sułtan, ani Dywan nie chcą słyszeć o żadnem pośrednictwie; nadaremnie obcy Posłowie starali się nakłonić Portę do wysłania deputowanych do Korfu lub zezwolenia na traktat Londyński. Roziątrzenie umysłów tak iest powszechne, iż nakłonienie Porty do innego zdania iest teraz niepodobnem. Reis Effendy miał wyraźnie oświadczyć, że postanowieniem iest Sułtana nie słuchać żadnych propozycyy względem pośrednictwa lub wysłania gdzie bądź deputowanych. — Po Stambule rozchodziła się dnia 26 Sierpnia wieść, że Admirał Rossyyski Hr. Heyden odebrał rozkaz do zamknięcia Dardanellów, która głęboke zrobiła wrażenie. Porta pochlebia sobie iednak, że Anglia tego nie dopuści. — Ze wszystkich prowincyy zabieraią Chrześcian do robienia około twierdz, których liczba przechodzi dotąd 150,000.

TEATR NARODOWY.

Dziś w Niedzielę, to iest dnia 5go b. m., łącznie JPP. Skibińskiemi, daną będzie Wielka Heroiczna Opera w 2ch obszernych aktach, z muzyką sławnego Rossiniego, pod tytułem: Tankred.

DONIESIENIA.

Wydział Dochodów Publicznych i Skarbu &c.

Uwiadomia Publiczność, że z rozporządzenia Senatu z dnia 18 Maja r. b. Nro 1881 Drzewa materiałowego Rządowego sztuk Ośmdziesiąt i cztery na placu przy domu Rządowym nad rzeką Rudawą sytuowanym pod Latarnią zwanym znayduiące się, dnia 24go Października r. b. w godzinach przedpołudniowych w Biórze Wydziału Dochodów Publicznych i Skarbu przez publiczną Licytacyią sprzedane zostanie, a to partyiami po sztuk 10 partyy 8, a dziewiąta partyia sztuk 4ry, które to partyie są na wspomnionym placu na osobne kupy rozłożone i Numerem porządkowym oznaczone. Licytacyia ta zacznie się od partyi oznaczoney Nrami 1. 2 i 3 od Złp. 40. Nrami 4. 5. 6. 7. i 8 od Złp. 30, a Nrem 9 Złp. 14. Chęć licytowania maiący przed zaczęciem licytowania partyi ktorey, powinien będzie złożyć na Vadium dziesiątą część kwoty do zaczęcia Licytacyi przeznaczoney. — Summa z Licytacyi wynikła zaraz po zalicytowaniu dopłaconą bydź ma do złożonego Vadium. Zalicytowane Drzewo nadlicytant w dniach trzech od daty Licytacyi zabrać z placu powinien będzie. — W Krakowie dnia 29 Września 1828 r.

Sołtykowicz.

Gadomski, Sekr. Wydz.

Potrzebny iest do Dworu służący Kawaler, któryby: 1) znał się na szafarstwie i kupnie w mieście potrzebnych Artykułów; 2) umiał zarządzić domem i ludźmi oraz sam służbę lokayską pełnił; 3) umiał czytać, trochę pisać i rachować; 4) ażeby zaopatrzonym był w świadectwa z dobremi zaletami; życzący sobie zgłosi się do domu pod Nr. 247 przy ulicy Brackiey.